

Секція 1: Літературно-поетичні аспекти французької мови

Кравчук Б., студент 6 курсу
факультету іноземної філології
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

Науковий керівник:
Михальчук С.О., канд. політ. наук, ст. викл.
кафедри романської філології
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

**ЛІНГВОПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЕННЯ
МОВЛЕННЄВОГО ПОРТРЕТУ КОНСУЕЛО У РОМАНІ
«ГРАФИНЯ РУДОЛЬШТАДТ»**

Лінгвістична прагматика – відносно нова галузь лінгвістики, що динамічно розвивається і знаходиться на перетині лінгвістики, семіотики, психології, соціології та філософії мови. Основним завданням галузі є аналіз мови як засобу взаємодії між людьми в конкретних комунікативних ситуаціях. У цьому контексті лінгвістична прагматика розглядає мову не як закриту систему абстрактних символів, що існує незалежно від її користувачів, а як практичний інструмент, що діє в реальному світі за власними правилами та умовами [1].

Застосування лінгвопрагматичного підходу до літературознавчого дослідження відкриває нові горизонти для аналізу художніх текстів. Воно дозволяє дослідникам не лише зосереджуватися на структурних аспектах мови, а

й глибше розуміти контекстуальні та комунікативні стратегії, які використовує автор. Лінгвопрагматичний підхід акцентує увагу на взаємодії між текстом і читачем, прагнучи розкрити, як текст впливає на читача і як його можна інтерпретувати у різних контекстах [2].

У творчості Жорж Санд мовленнєвий портрет виходить за межі простого статичного опису персонажа і стає справжнім мовленнєвим актом, перформативним дискурсом, який формує стосунки між героями. Це є центральним для лінгвопрагматичного підходу, оскільки мовленнєвий портрет стає формою соціальної взаємодії. Те, як один персонаж описує іншого, може бути актом соціального позиціонування, де лестощі, критика чи тонка іронія розкривають як наміри мовця, так і характер стосунків між персонажами.

У романі «Графиня Рудольштадт» Жорж Санд, Консуело виступає як головна героїня, і її мовлення відображається як заплутаний але водночас і різноманітний мовленнєвий портрет, який відображає її характер, емоційний стан та взаємодію з іншими персонажами. Пропонуємо переглянути деякі особливості творення мовленнєвого портрету Консуело у продовженні роману.

Мовленнєвий портрет Консуело не лише формується через описи інших персонажів, але й через те, як вона сама висловлюється про людей навколо. Її описи часто глибокі, уважні до деталей і відображають її здатність розуміти психологічний стан інших, а також її моральні принципи та емоційну чутливість.

Один із яскравих прикладів можна знайти в описах Ліверані (Альберта Рудольштадта), з яким у Консуело розвиваються складні романтичні стосунки. Коли вона говорить про Альберта, її мовлення наповнене як захопленням його духовними якостями, так і співчуттям до його внутрішніх страждань.

Консуело часто описує Альберта як людину, яка живе « *entre le ciel et la terre* » [3], підкреслюючи його таємничу натуру і роздвоєність між духовним прагненням та земними турботами. Вона говорить про його « *des yeux profonds et tristes qui semblent chercher des réponses aux questions qui tourmentent son âme* »

[3]. В її словах відчувається глибоке розуміння його внутрішнього конфлікту і співчуття до того болю, який він переживає.

Лінгвопрагматичні особливості творення мовленнєвого портрету Консуело у романі Жорж Санд «Графиня Рудольштадт» ґрунтуються на тонкому поєднанні вербальних і невербальних елементів, ролі оповідача, використанні підтекстів та багатоголосих діалогів. Оповідач не лише описує її дії, але й розкриває внутрішні переживання героїні, додаючи глибини її образу. Використання підтекстів дозволяє передати її емоції та почуття, які Консуело не завжди висловлює прямо, а багатоголосі полілоги відображають її здатність захищати свої переконання серед різних соціальних груп. Невербальні елементи, такі як погляди, жести і паузи, підсилюють драматичність її мовлення, демонструючи її емоційну чутливість і духовну силу. Разом ці засоби створюють багатогранний образ Консуело як жінки, яка веде постійну боротьбу між почуттями, обов'язком та прагненням до свободи.

Список використаних джерел:

1. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики: монографія. Львів : ПАІС, 2010. 336 с.
2. Безугла Л. Р. Лінгвістична прагматика та дискурсивний аналіз. *Studia Philologica (Філологічні студії)*: зб. наук. праць / ред. колегія: І. Р. Буніятова, Л. І. Белехова, О. Є. Бондарева та ін. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. Вип. 1. С. 95–101.
3. George Sand, Consuelo ; La Comtesse de Rodolstadt, Robbert Laffont, 2004. URL : <https://beq.ebooksgratuits.com/vents/Sand-comtesse-2.pdf>. (дата зверення: 12.10.2024 р.).